

Een dag uit het leven van Tim Van Tricht 'Geen voeten, geen paard'

Het is woensdagmorgen 06.00h. Er brandt een klein lichtje uit een klein venstertje uit wellicht het kleinste kamertje ten huize Jill Smits en Tim Van Tricht. Er moet al iemand wakker zijn. En ja hoor, twee plonsen later staat Tim fris gewassen en geschoren in de voordeur. Zes uur is wel echt vroeg Tim! 'Tegen wie zeg je het. Ik sta elke dag om kwart voor zes op, omdat ik graag voor de ochtendspits op mijn eerste bestemming ben. De kinderen (1, 10, 12 jaar) slapen dan nog en zie ik 's morgens niet.' Die dag zal blijken dat hij zijn kinderen 's avonds evenmin ziet. Tim is hoefsmid en zijn ijzers hebben een gouden randje. Hij komt in de grote sportstallen, van Stephex via Devos, langs Bruynseels en daartussen een depannage bij Belgisch kampioen Loreen van Marthe Van Gorp, die in de weide een ijzer afraapte. Wij wandelden een dagje in zijn spoor.

Kris Van Loo

Als ruiter was ik een fiasco

Koffie? Graag... Tim (42) wou altijd al hoefsmid worden. In het vierde middelbaar opteerde hij voor de hoefmederijsschool, maar hij botste op het veto van zijn ouders. 'Ik was geen slechte leerling en ze dachten dat ik potentieel had om verder te studeren. Ik heb dus mijn humaniora afgewerkt. Eind augustus kwam de vraag wat ik ging studeren. Mijn ouders gingen daarvan uit en ik zei doodleuk: de hoefmederijsschool. Het is niet dat mijn ouders er tegen waren, ze dachten alleen dat ik spijt zou krijgen van mijn keuze omdat er meer in mij zat. Mijn besluit stond vast. We hadden thuis ook paarden en ik was er van gebeten. Als ruiter was ik een fiasco. Handel vind ik ook wel tof, alhoewel, nu rijd ik rond en weet ik wat ik verdien. Als handelaar rijd je rond, maar weet je nooit wat je gaat verdienen. Dat is een onzeker beroep. Ik ging enkele dagen per week naar de hoefmederijsschool en Anderlecht en leerde simultaan de praktijk bij Ludo Uytterhoeven. Zo ben ik er ingerold en op 1 januari 2000 was ik officieel hoefsmid. Amai, ik ben al 20 jaar bezig! Vermits ik tussen de paarden ben opgegroeid, is het allemaal vrij vlot verlopen en had ik snel mijn cliënteel.'

Origineel schoenenrekje

Ik kan aan de paarden zien hoeveel ze werken

Inmiddels is ook Jill (Smits) wakker: 'je hebt geluk dat Tim tijd neemt voor een ontbijt. Doorgaans vertrekt hij om 06.15h ten laatste. Zijn eerste klant vandaag is Stephex, dat valt mee qua verkeer.' Tim vertelt dat hij 90% van zijn werk zelf regelt: 'in sportstallen wordt daar van afgeweken, daar hangt mijn bezoek af van de wedstrijdplanning. Meestal hoeven de klanten niet te bellen. Als ik een paard ken, weet ik wat het nodig heeft en hou ik zelf de agenda bij. Dat is het gemakkelijkste voor iedereen.

Behalve thuis, daar worden de paarden wel eens vergeten. Die staan altijd als laatste in de rij lacht Jill.

Tim grijnst: 'laten we zeggen dat paarden gemiddelde om de zes weken moeten gekapt en beslagen worden, met een marge van vier tot zeven weken. Een hoef groeit zo'n centimeter per maand. Veel hangt af van het werk dat de paarden moeten verrichten en van hun voeding en voedingssupplementen. Ik kan aan de paarden zien hoeveel ze werken.'

'Thuis worden de jonge paarden nochtans intensief getraind. Zei Tim nu zonet dat je ze dan elke maand moet beslaan? Dat is me ontgaan', merkt Jill subtiel op.

Jill Smits schuift mee aan

Het is wachten op Stefke, de assistent die Tim vergezeld. Ze zijn perfect op elkaar ingespeeld. Tim kapt en beslaat, Stefke werkt af terwijl Tim aan het volgende paard begint. Het valt op dat Tim elke hoefmaat van elk paard kent.

Er staat meer druk op de ketel

Tim vertelt aan de ontbijt tafel vroeger en nu: 'toen ik begon deed de smid zijn werk en klaar was kees. Er was nog geen internet. Nu zoekt iedereen alles op het internet op en geven de klanten soms de indruk dat ze het beter weten dan jij. Dat maakt het soms ingewikkeld, want mensen die internet lezen, lezen enkel wat ze willen geloven en zien daardoor het geheel niet meer. Er staat meer druk op de ketel. Nu ga ik kort door de bocht, maar als een ruiter met vier strafpunten buitenkomt, wordt de dierenarts en de hoefsmid opgevorderd. Een fout wordt altijd bij een ander gezocht. Het laatste waar ze zoeken, is bij zichzelf. Terwijl, wat ik vandaag doe, deed ik 20 jaar geleden al. Er zijn de voorbije decennia veel trends geweest, maar fundamenteel is er niks veranderd. Ijzers werden aluminium, er werd geëxperimenteerd met siliconen, noem maar op. Al is er op het einde van de rit weinig gewijzigd. Ik luister naar

Snel ontbijt om 06.00h

de klant, denk mee, anticipeer, maar op het einde van de rit moet het gezond verstand primeren.'

"Er zijn de voorbije decennia veel trends geweest, maar fundamenteel is er niks veranderd"

Het doet me denken aan een uitspraak van Jan Bocken, misschien wel de hoefsmid van de Lage Landen. Hij vertelde ooit dat 'Als een paard wint en ik zeg dat ik duivenstront aan zijn ijzers heb gesmeerd, willen morgen alle ruiters duivenstront'. Zo is het helemaal, lacht Tim

Ik ken de paarden eerder aan hun voeten dan aan hun namen

Ik ken de paarden eerder aan hun voeten dan aan hun namen, lacht Tim. Jill beaamt: 'ik doe de facturatie en Tim weet altijd exact welke ijzers hij gebruikt heeft, maar vaak kent hij de naam van het paard niet.' Computers en Tim gaan niet samen. Nooit mee gewerkt, lacht hij: 'alle paarden zijn in mijn hoofd opgeslagen en ik weet precies wie wat wanneer nodig heeft. In het weekend maak ik al veel

ijzers klaar van de paarden die de volgende week moeten beslagen worden.'

"Je kan niet elke scheve voet rechtzetten, maar in de helft van de cases kan je een scheve situatie rechtzetten"

We leren dat er een drietal voornaam fabrikanen zijn van hoefijzers, die vooral uit

Nederland komen. Er is een tijd geweest dat hoefijzers goedkoper werden geproduceerd in het voormalig Oostblok, al werden die gewogen en te licht bevonden.

Na 20 jaar vindt Tim dat hij fysiek gespaard gebleven is van kwaaltjes. Op slapende handen na, al is dat sporadisch. Het is niet meer zoals het geweest is, lacht Tim: 'maar ja, sommigen klagen al als ze nog maar denken aan een kwaaltje. Ik heb de voorbije 20 jaar vijf dagen niet gewerkt, door een gebroken voet. En toen heb ik zelf na enkele dagen de gips verwijderd.'

De mobiele werkplaats

Door op de juiste manier bij te kappen kan je de voet een bepaalde richting geven

Vanaf wanneer komt een Hoefsmid in beeld? Soms al na een maand, begint Tim: 'dan hebben we het over veulens met een afwijking. Als een veulen een scheef voetje heeft, kan dat bijgewerkt worden. Door op de juiste manier bij te kappen kan je de voet een bepaalde richting geven. De eerste 18 maanden groeit de voet het meest en kan je bijsturen. Voor een goed begrip, je kan niet elke scheve voet rechtzetten, maar in de helft van de cases kan je een scheve situatie rechtzetten. Ik denk nu aan blokvoetjes of grasvoetjes. Scheve voetjes zijn vaak genetisch, al kan je de oorzaak ook vinden op de manier waarop het veulen in de baarmoeder lag. Nu, de natuur herstelt de eerste maand ook al veel. Het is mijn ervaring dat zo'n tien procent moet gekapt worden als veulen.'

Erste klant, StepheX, welke paarden krijgen vandaag nieuwe schoenen

Ik zit gemiddeld vijf uur per dag in de wagen

Het is 06.45h en vertrekken naar StepheX Stables. Tim gaat waar ze hem vragen, of toch bijna: 'al probeer ik zo weinig mogelijk te rijden. Ik doe nu nog maar 50.000km per jaar. Het probleem is dat je bijna onmogelijk een afspraak kan maken en dat is vervelend voor iedereen. Door het verkeer kan je onmogelijk op een uur na zeggen wanneer je ergens gaat toekomen. Ik heb het eens uitgerkend, ik zit gemiddeld vijf uur per dag in de wagen.'

Onderweg komen we te weten dat hoefsmiden onderhevig zijn aan hypes, net zoals dierenartsen. Je wordt opgemeld en verguisd, geprezen en vergeten. 'Ik ging eens paarden beslaan van een Spanjaard die hier toevallig in België was. Zijn eerstvolgende wedstrijd, wint dat paard de GP. Die man belt mij op met de vraag of ik zijn paarden in Normandië ook wil beslaan. Hij had het gevonden! Al gebeurt het omgekeerde meer hoor, er zijn nu eenmaal meer paarden die met een balk uit de GP komen.' En dan word je als hoefsmid in twijfel getrokken. Ik luister naar alle suggesties en stel vast dat je op het einde van de rit altijd terugkeert naar de basis. Een hoef is geen houten blok waar je overal en altijd nagels in kan kloppen.

Wat je finaal niet mag vergeten, is dat de stand van de voet en het kappen belangrijker is dan het hoefijzer.

'Een hoef is geen houten blok waar je overal en altijd nagels in kan kloppen'

Hoeven zeggen veel over de gezondheid van een paard

Om 07.15h staan de paarden bij StepheX ons al netjes op te wachten. De StepheX ruiters kiezen zelf hun hoefsmid en Lorenzo de Luca koos voor enkele paarden voor Tim. We leren ook dat sommige paarden een persoonlijke smid hebben. Eentje komt zelfs uit Italië. Marie-Stephanie Delheid, de permanente dierenarts van StepheX, komt poolshoogte nemen. De paarden krijgen schoenen à la carte: de ene van ijzer, de andere van aluminium. Al dan niet met lederen afwerking. De voorkeur van het materiaal hangt af van de lichtvoetigheid. En aluminium wordt steevast gecombineerd met een lederen zool, dat steeds vaker gebruikt wordt. Een lederen zool absorbeert beter.'

Terwijl Tim kapt en vijlt, vertelt hij dat hoeven veel zeggen over de gezondheid van een paard. Brokkelhoeven bijvoorbeeld, wijzen in de richting van een slechte stofwisseling. Rotstraal is een infectie die vaak voorkomt en de oorzaak ligt bij de verzorging, of een gebrek daaraan.

Hoe verzorg je een hoef het best? Invetten! En hoofdzakelijk aan de kroonrand, omdat daar de hoef het vet opneemt. Dat mag een dagelijks routine worden. Van zelfsprekend worden de hoeven meemaal per dag, voor en na het rijden, met een hoevenkrabber schoongemaakt.

De paarden van Lorenzo krijgen een doorsnee onderhoudsbeurt. Straks kan hij er al mee wegrijden. Tim werkt de hoeven bij in functie van hun stand. Hoeven groeien niet gelijk, afhankelijk van de vorm van de hoef. En er zijn weinig paarden met gelijke voeten. Het is de taak van Tim om ze zo goed als mogelijk gelijk te kappen. De bestaande ijzers worden via warm beslag subtiel geklopt en gesmeed tot ze perfect aan de voet passen.

Sportpaarden krijgen sportschoenen: verkorte ijzers achteraan. Voor hun eigen veiligheid, opdat ze zichzelf niet zouden kwetsen met hun achterbenen of door hun voorste ijzers af te trappen.

Het vijlen en kappen kan beginnen

Openheid en vertrouwen is in deze heel belangrijk

Al bij de eerste klant, merken we dat het aanbrengen van een ijzer slechts het topje van de ijsberg is. De kwaliteit van een hoefsmid wordt afgemeten aan zijn kennis van de anatomie. Tim ziet een paard met een bredere teen, waardoor het gevoeliger is op de aanhechtingsplaats van de pees. De inzet is vervolgens dat de kogel niet te diep doorzakt. Daarom maakt Tim een ijzer dat fijner is achteraan en breder vooraan, zodat het ijzer goed in de bodem zakt. In het ander geval zou

de kogel te diep doorzakken en dan krijg je overbelasting.

Dergelijk beslag wordt gemaakt in overleg met de dierenarts. 'Ik kan anticiperen volgens de stand van de benen en hoeven. In vernoemd geval, kan ik die kennis enkel krijgen van een dierenarts die met echografie en MRI die diagnose gesteld heeft. Openheid en vertrouwen is in deze heel belangrijk, onderstreept Tim.

Het is een kennis die je vergaard met ervaring. En Tim bekent: en dat vraagt toch tien jaar ervaring. Ik ben de voorbije tien jaar veel bekwaamer dan de eerste tien jaar.

Je moet ook het geluk hebben om professionele sportstallen onder je cliënteel te hebben. Daar krijg je kansen en inzichten van de ruiters en de medische staf die alles op de voet volgt.

Het warm beslag wordt op maat van de hoef aangepast

Afwerken in de mobiele werkplaats

Wij zijn geen tovenaars

Al zijn wij geen tovenaars, voegt Tim daar aan toe: 'we kunnen soms verhelpen, verbeteren. Soms lukt dat, maar evengoed mislukt het. Een paard met weinig hiel of platvoeten bijvoorbeeld geeft een hoger risico op problemen met de diepe buiger. Dat kan je opvangen door meer hiel te geven met siliconen en lederen zool, maar ook weer niet te veel, want dan krijg je een voet die te recht staat en dat geeft dan problemen met de interossus of tussenspees. Het is een moeilijke evenwichtsoefening.'

De fokkerij gaat de verkeerde kant uit qua benen en voeten

Fijne bloedpaardjes, fijne voeties. Tim zucht en kijkt blij als zijn volgende klant aanschuift: eindelijk nog eens een echte Belg, met stevige voeten, lacht hij: 'de fokkerij gaat de verkeerde kant uit qua benen en voeten. Paarden moeten grote voeten hebben en het is een evolutie dat de moderne fokkerij steeds kleinere voeties geeft. Dat heeft veel te maken met enkele populaire hengsten die een grote invloed hebben op onze fokkerij. Kwaliteitsvolle hengsten met als groot minpunt hun voetenwerk. En daar wordt helaas niet of te weinig op geselecteerd.' Tim wil geen namen geven: 'ik wil niemand is diskrediet brengen. Ik stel alleen vast dat sommige hengsten vandaag nog tot de felst begeerde van de wereld horen vanwege hun extreme kwaliteit, waardoor men een oogje dichtknijpt voor de voeten. Het is mijn ervaring dat veel van die nakomelingen in mijn job voor veel problemen zorgen. Alles is erfelijk en het slechtste eerst. Ik ken veel probleempaarden waarvan ik niet moet vragen wie de vader is. Fokkers hebben daar te weinig aandacht voor. Ze zijn zich daar niet bewust van, al neem ik niemand iets kwalijk. Indien ik geen hoefsmid was, was ik me daar evenmin van bewust.'

Toon mij je voeten en Tim zal zeggen wie de vader is

Toon mij je voeten en Tim zal zeggen wie de vader is? 'Daar komt het bijna op neer. Er is natuurlijk ook de moeder, al is het mijn ervaring dat je veel terugziet van bepaalde hengsten.

Wat Tim veel gebruikt, is een lederen zool tussen hoef en ijzer en daar is hij bijzonder opgetogen over: 'een lederen zool is een goede schokdemper en houdt de hoorn beter en gezonder. Veel paarden staan op houtkrullen,

een droge materie, en leder houdt meer vocht op.

Tim heeft zo'n duizend paarden in zijn bestand, waarvan hij allemaal de voeten kent. Het valt op doorheen de dag. Tim kapt en beslaat, Stefke werk af terwijl Tim op het wam ijzer hamert van de volgende klant. Hij werkt efficiënt en in het belang van het paard. Sommigen houden niet van warme ijzers; de verbrande geur, het gesis in het water, het geklop. Het kan paarden irriteren en daar houdt Tim rekening mee.

Hoe precies en minutieus Tim is

valt op als hij een paard beslaan heeft en zelf niet tevreden is van het resultaat. Hij kijkt en vraagt een second opinion bij Stefke. Zie jij het ook? Niet gelijk oordeelt Tim en hij haalt het ijzer er terug af. Aan deze hoef moet nog een paar millimeter gekapt worden.

Dat gaat straks een heel ander zicht geven, zegt Tim: je ziet het pas als het ijzer aangebracht is. Twee millimeter?

Jonge paarden worden niet intensief getraind en dan hoeven ijzers niet

Vanaf het paard in het werk gaat, worden de eerste hoefijzers aangebracht, al nuanceert Tim: 'dat is doorgaans rond de leeftijd van vier jaar, al is het niet slecht als ze zonder ijzers hun eerste rondjes maken met de ruiter. Omdat die jonge paarden hun evenwicht nog zoeken en al eens tegen hun eigen voeten lopen. Jonge paarden worden niet intensief getraind en dan hoeven ijzers niet. Tenzij het orthopedisch noodzakelijk is. Bij een gezond en standaard paard gaan we de hoeven bijwerken tussen de zes en twaalf maand. Laten we stellen dat we jonge paarden tweemaal per jaar kappen. Bij

jonge paarden onder het zadel oogt het mooier en professioneler als ze beslagen zijn. Of het nodig is, is een andere vraag. Ik vind het belangrijker dat jonge paarden hun evenwicht met de ruiter zoeken zonder hoefijzers. Als een paard een ijzer aftrapt, is dat vaak het gevolg van een evenwichtsprobleem. Of een noodsprong. Vanaf vijf jaar zou ik ze beslaan, omdat dan de training intensiever wordt. Tijdens een rustperiode, waarbij de paarden een tijdje naar de weide mogen, zou ik de ijzers er afhalen.

'Bij jonge paarden onder het zadel oogt het mooier en professioneler als ze beslagen zijn. Of het nodig is, is een andere vraag'

Bij Pieter Devos worden twee paarden onder handen

genomen, waarbij een beetje met grote voeten. Tim is blij. De meerderheid van de wedstrijdpaarden krijgen een lederen zool. 'ik zou het bij nog meer paarden willen aanbrengen, het is de klant die beslist en sommigen vinden het overbodig, om niet te hoeven zeggen dat het te duur is.' In grote sportstallen zoals Devos willen ze enkel het beste en het is ontgensprekelijk beter. 'Wat kost zo'n zooltje? 40 Euro per paar. Vermits twee derde van het gewicht van een paard op de voorbenen rust, volstaat het om enkel vooraan een lederen zool aan te brengen.

Er zijn paarden met extreme kwaliteiten, die geen duurzame carrière hebben omdat hun voeten niet correct zijn

Het is 09.30h en vertrekken van Wolvertem naar Bekkevoort, waar enkele paarden van Pieter Devos op ons wachten. We zijn een uurje onderweg en praten over paarden, wat anders, sport en fokkerij. Tim blijft herhalen dat we te weinig aandacht schenken aan de voeten. 'Er zijn paarden met extreme kwaliteiten, die geen duurzame carrière hebben omdat hun voeten niet correct zijn. Dan krijg je ongelijke verdeling van de belasting, met overbelasting en manken als gevolg. Elke pees, elk ligament, elke band wordt vanaf de hoef naar boven gebouwd. Het is dan toch logisch dat wanneer de voet niet goed staat, al de rest daar evenzeer niet goed van wordt. Heel veel gaat terug naar de hoef. Het is bij mensen niet anders. Als jij morgen twee verschillende schoenen draagt, met enkele centimeters verschil in hoogte, zal je ook hinder ondervinden. In je benen, of je heuven, rug, nek, noem maar op. De fout die nog te veel gemaakt wordt, is dat men vaststelt dat een paard pijn heeft in de hals, waarna de hals wordt behandeld, maar voorbijgaat aan het echte probleem. Je moet niet het lokale probleem aanpakken, wel de oorzaak van het probleem.

Tim is ook fokker in hart en nieren. Hij is zelfs jurylid van de BWP hengstenkeuring en ziet daar een belangrijke taak in de verbetering van de gezondheid: 'de fokkerij heeft al veel verholpen. Hoefkatrol was een significant probleem en is vandaag quasi onbestaande. Dat is de verdienste van de fokkerij.' Hoe streng zou Tim zijn? 'Ik zou vooral fokkers sensibiliseren en hen wijzen op de gevaren van bepaalde hengstenkeuzes. Al besef ik ook dat het een moeilijke evenwichtsoefening is. Want een hengst die ik bijvoorbeeld zou viseren vanwege een erfelijke belasting, zou zo maar eens het beste paard kunnen fokken. Ik vind het wel onze taak om de fokkers zo volledig mogelijk te informeren. Hoeveel fokkers hebben de hengst van hun keuze op beton zien staan? Pas dan zie je de echte stand. Je ziet dat niet als ze in stal staan of tijdens een hengstenshow gepresenteerd worden in een zandpiste. Kan je op die basis ook selecteren? Dat is de moeilijke evenwichtsoefening. We moeten daar niet flauw over doen, de lat ligt lager vanwege de concurrentie.

Bij stal Devos wachten twee paarden op Tim. Hoewel hij doorgaans zelf de planning bijhoudt, moet hij in sportstallen vooral flexibel zijn en zijn agenda aanpassen aan de wedstrijdkalender van de paarden. In regel kunnen paarden met hun nieuwe schoenen onmiddellijk bereden worden, al verkiest Tim toch om ze niet te beslaan net voor een wedstrijd. 'Het overkomt ons ook dat onze nieuwe schoenen wringen als we ze de eerste maal aantrekken. Niet altijd, maar het kan gebeuren.'

Een paard zet beter af met langere ijzers, omdat die meer steun geven

De achterste ijzers steken opvallend ver uit naar achter en dat heeft alles te maken met verbeterde sportprestaties. Een paard zet beter af met langere ijzers, omdat die meer steun geven bij de afzet. Hoe langer hoe beter dus? Tim lacht: 'te lang kan impliceren dat je een hefboomeffect creëert, waardoor je drukking op je hiel krijgt en dat is evenmin de bedoeling.'

lasagne? Zwiig, we deden dat vroeger. Stefke had eens enkele blikken ravioli, die hij opwarmde op het oventje. Er moet ons iets ontgaan zijn, want toen we terugkwamen was mijn camionette behangen met tomatensaus.' Tim heeft zich aangepast, hij heeft een microgolfoven geïnstalleerd.

Ik kan enkel verbeteren als ik naar de ruiters luister

12.30h en de planning is om zeep. Een onverwacht paard staat voor een klein extra uurtje. 'Pieter is een gemakkelijke klant, als het allemaal tot in het kleinste detail verloopt zoals hij wil. Perfectionist hé. Al hou ik wel van die stijl, omdat je dan in alle openheid kan discussiëren en overleggen. Ik kan enkel verbeteren als ik naar de ruiters luister, want ik weet niet wat zij voelen. Die interactie is beter voor iedereen. Verwacht geen mirakels, al maken kleine details soms het verschil. Om nu één voorbeeld te geven: als een paard plots moeilijk van galop wisselt, kan de oorzaak liggen bij een verkeerde manier van kappen achtenaan. Een paard dat vooraan veel struikelt, kan veroorzaakt worden door verkeerd beslag.'

Ik moet nieuwe paarden zien stappen en dan weet je al veel

Je kan dus veel verkeerd doen Tim? 'Absoluut, je kan een paard mank beslaan. Alhoewel, als je als hoefsmid je basis beheerst, kan en mag zich dat niet voordoen. Ik moet nieuwe paarden zien stappen en dan weet je al veel.

13.30h We zetten onze tocht verder, van Bekkevoort naar Putte voor een depannage. Belgisch kampioen Loreen van Marthe Van Gorp heeft in de weide een ijzer verloren. Onderweg maakt Tim de bedenking dat hij niet zou zijn wie hij is en kunnen wat hij doet zonder zijn Jill: 'ik kus mijn beide handjes met Jill, want ik doe thuis werkelijk niks. Jill runt het huishouden, doet de administratie en boekhouding, organiseert de stal en rijdt een zevental paarden per dag.' Er is niemand thuis bij Van Gorp. Welk paard is het? Die met drie ijzers, merkt Tim droog op. De klus is zo geklaard. Op naar de volgende.

De Belgisch kampioen verloor een ijzer in de weide

André Leemans is mijn grote voorbeeld

Tim heeft nog klanten van het eerste uur, zoals André Leemans van de Padenborre. André is trouwens de aanleiding van mijn fokkerij. André is mijn grote voorbeeld. Ik kwam als hoefsmid nog voor ik afstudeerde. Meer dan 20 jaar geleden dus en André had toen met Himalaya vd Padenborre en Jessica twee topmerries. Ik wou iets kopen uit zijn stam en kocht een dochter van Nabab de Reve uit Himalaya. Daar heb ik tot voor een paar jaar nog mee gefokt. Later kocht hij een merrieveulen van mij uit die Nabab. Wij hebben nog steeds de beste verstandhouding. Omdat we elkaar alles gunnen en onvoorwaardelijk helpen. Ik heb ondertussen ook geleerd dat ik beter 's morgens de paarden ga beslaan bij André. Het gebeurde vroeger dat ik er 's avond toekwam, maar dan wist ik de dag nadien niet meer hoe ik thuis geraakt ben. André Leemans heeft mijn fokkerij een boost gegeven. Ik herinner me nog dat ik met André naar Levallois reed voor 40 rietjes van Diamant de Semilly. En dat kostte toen niks. Ik heb er nog. Die reizen naar Normandië waren gastronomische avonturen. Een echte schone mens André, die geniet van het leven.

Tussen hamer en aanbeeld

In het dekseizoen kunnen hengsten echt lastig zijn

14.30h We rijden naar de Zuuthoeve en als we de dreef oprijden, maakt Tim de bedenking dat René het had moeten meemaken, Tangelo en Thunder als hengsten van wereldformaat. Dat is toch het mooiste wat je als fokker kan meemaken? Ik herinner me iets gelijkaardig van enkele jaren. Het was een dinsdagmorgen 07.30h en was paarden aan het beslaan in de Verbrande Brug. Plots kreeg ik telefoon uit Australië, van een journalist die me feliciteerde omdat ik twee paarden in de top 20 van de wereld had; Faustino en Garfield. Dat is het mooiste moment uit mijn fokkerij geweest. Er staan enkele jonge hengsten te wachten, die hun haantjesgedrag niet verbergen. Tim zucht: nu valt dat mee, maar in het dekseizoen, kunnen die echt lastig zijn. Conny komt poolshoogte nemen en knikt tevreden. Waarom zij voor Tim koos? Hij doet niet in huis. Ook dat is een reden.

Als ik enkel professionele sportstallen zou hebben, zou ik stress krijgen

Tim komt in de grootste sportstallen, waar veel tijd geïnvesteerd wordt. Hij is ook wekelijks te vinden in grote maneges zoals Meerdaalhof en Verbrande Brug waar hij telkens meer dan 100 paarden van hoefijzers voorziet. 'Ik vind die combinatie ideaal, want als ik enkel professionele sportstallen zou hebben, zou ik stress krijgen', lacht Tim: 'de uitdaging is groter in een sportstal, al is het ook

eens leuk om een dagje hoeven te kappen en over koetjes en kalfjes te praten.'

Laten we het eens over geld hebben. Hoeveel kost Tim? 'alles hangt af van wat er allemaal moet gebeuren, maar neem gemiddeld 100€ om een paard vierkant te beslaan.' Wie aluminium ijzers verkiest, moet weten dat die vlot een tienvoud kosten van de klassieke ijzers.

Sommige paarden houden echt niet van aanbebrand

Je kan niet leven van de fokkerij

We stoppen onderweg voor een broodje. Er is geen tijd voor een break, instappen en wegwezen, we eten onderweg en Tim filosofeert over de fokkerij. Als het over paarden gaat, is dat nog steeds zijn grote liefde. Als het kon, zou hij beroepsfokker worden.

'Ik heb te veel uitval in mijn fokkerij en denk dat dat bij iedereen zo is'

Zijn conclusie is glashelder: je kan niet leven van de fokkerij: 'je kan één op de tien paarden goed verkopen, die negen anderen hebben ook meegegeten en kosten evenveel aan onderhoud. Je moet je goede verkopen om de put van de anderen te op te vullen. Tot vier jaar kan je niks verkopen.' Zelfs niet als je fokkerij Tiji noemt? 'Ik klaag niet over onze fokkerij, we hebben goed materiaal, al moet je altijd het geluk aan je kant hebben.

Fokken is duur. Als je jaarlijks tien veulens hebt, waarvan de helft embryo's, heb je al een kostprijs van minimum 50.000€. Elk jaar opnieuw en dan begint het pas. Je moet ze huisvesten; stallen en weide, je hebt personeel nodig. Voor ze vier jaar zijn, valt er al een derde uit door accidentjes of fysieke gebreken. Ik heb te veel uitval in mijn fokkerij en denk dat dat bij iedereen zo is, het is de natuur, maar dat is een grote verliespost. Fokkerij is mijn leven, daarom doe ik het. Ik kan daar uren en dagen over denken. Eén conclusie heb ik al getrokken, hoe graag ik het ook zou willen, van de fokkerij kan ik niet leven. Wat ik in de toekomst wel zou moeten doen, is de paarden wat langer aanhouden. Het probleem is dat we dan enkele jaren financieel moeten overbruggen. Nu verkopen we rond vijf jaar en het zou beter zijn om twee jaar te wachten. Al is dat ook weer een risico, want niet elke belofte maakt het waar. Feit is ook dat ik graag jonge hengsten kies, omdat zij de toekomst zijn. Ik fok dus niet voor veilingen, want daarvoor heb je ronkende namen nodig. Ik stelde eens een veulen voor op Prinsjesdag, Carlina

van Pius Schwizer was de grootmoeder. Een goede moederlijn dus, maar de vader was de jonge Pegase v/h Ruytershof. Een hengst waar ik echt in geloof, maar onbekend in Nederland. Het was een mooi bloedgemaakt veulen. Opbrengst: 12.000€ en dat is de hoogste prijs die ik ooit kreeg. En dan zie je dat er veulens voor het dubbele en meer verkocht worden omdat Usha in de vierde generatie terug te vinden is.

Veilingen draaien rond klinkende namen, maar zo fok ik niet

Veilingen draaien rond klinkende namen, maar zo fok ik niet. In onze fokkerij wil ik veulens waar ik in geloof voor de sport. Ik wil weten hoe ze het er vanaf brengen onder het zadel. Dat houdt mij bezig. Omgekeerd zou het me weinig voldoening geven als ik morgen enkel met papier moet fokken dat goed ligt in de veilingen. Ik fok een paard waar ik over vier, vijf jaar onder de indruk van ben als ik er Jill mee zie rijden. Dat is de insteek van mijn fokkerij.

Ik kan het niet goed uitleggen en dat is voor veel klanten belangrijk

Tim grijnst: 'weet je wat mijn probleem is? Ik kan me moeilijk verkopen. Ik kan het niet goed uitleggen en dat is voor veel klanten belangrijk. Finaal telt wel het resultaat, maar als je het goed kan uitleggen, zijn de klanten nog meer tevreden. Ik hoop dat ik beter kan kappen dan praten. Ik heb daar geen tijd voor, maar soms hoor je mensen vol lof praten over hun hoefsmid en is het resultaat eerder pover. Praatjes vullen geen gaatjes, al zijn er die praatjes graag geloven. Maar uitleggen en niet verder werken, ik kan het niet. Ieder zijn stijl zeker? Er zijn er die zich orthopedisch hoefsmid noemen, al is dat woord belangrijker dan de inhoud. Het klinkt wel chiquer. Als ik een veulen kan met een afwijkende stand, ben ik dan ook orthopedisch hoefsmid? Schrijf dus in je artikel dat ik orthopedisch hoefsmid ben (lacht).

Enkele ijzers krijgen extra nagelgaten

De grootte van de voeten is belangrijk als het gaat over de inzetbaarheid en duurzaamheid

16.00h Van Lier gaat het naar Bonheiden, naar Stal Bruynseels. Tim overlegt met Niels: welk paarden gaan wanneer op concours? Jenson v/h Meulenhof gaat naar Lyon, Gancia de Muze de week nadien naar Verona. 'Wedstrijdpaarden doe ik liever een week dan een dag op voorhand.'

Gancia heeft vooraan aluminium ijzers. Omdat ze daarmee toegekomen is en we kunnen niet zeggen dat ze daar slecht door springt, lacht Tim; 'in mijn opinie draagt het niets bijzonders bij, al respecteer ik de keuze. Het verschil in schoenmaat tussen Jenson en Gancia kan niet groter zijn en het is duidelijk, geef Tim maar grote maten. ▶

◀ Door net die paarden naast elkaar te zetten, brokkelt de theorie van Tim helemaal af. Hoezo kleine voeten zijn nefast voor de sport en de fokkerij? Heb je die van Gancia al gezien? 'Ja, ik weet het, al zijn er altijd uitzonderingen. Wat ik eigenlijk wil duidelijk maken, en dat is de grote nuance, is dat het voor de sport niks uitmaakt of een paard grote of kleine hoeven heeft. Ik pretender enkel dat de grootte van de voeten een belangrijke factor is als het gaat over de inzetbaarheid en duurzaamheid.' Veel springen is niet de maatstaf Tim. Veel belangrijker is dat als ze springen, ze ook winnen en daar is Gancia een schoolvoorbeeld van.

Laten we eens aan Niels vragen waarom zijn Gancia aluminium ijzers heeft? 'Never chance a winning team', lacht Niels: 'Gancia kwam hier zo toe en ik zie echt geen reden om er iets aan te wijzigen. Gancia is een frêle meisje met ranke slanke benen en voeten en dan bedenkt ik me dat aluminium haar beter staat dan een klomp ijzer onder haar hoeven. Haar ijzers geven specifiek meer steun aan de buitenkant. Ik leef me in die paarden in en hecht veel belang aan goed verzorgde hoeven. Dat geeft een goed gevoel. Gancia wordt om de vijf weken beslagen en naar mijn gevoel is een beslag na drie weken op z'n best. De eerste dagen lopen de paarden toch iets gevoeliger. En als ze de vijfde week ingaan, voel ik werkelijk dat het tijd is dat Tim komt.'

Enkele paarden worden voorzien van lederen zolen: 'volgens mij doet Tim dat omdat het duurder is', lacht Niels: 'die lederen zool is effectief nuttig bij platvoeten want dat betekent dat de hiel te veel druk krijgt. Dat wordt eenvoudig opgelost met die zool. Zo komen de kussens niet op de grond en dat ontlast op zijn beurt de pezen. Ik zie toch graag paarden met vier correcte voeten. Die gaan sowieso langer mee in de sport.'

Niels Bruynseels: 'een goede hoefsmid problemen kan vermijden'

Dierenartsen worden gehypet. Geldt dat ook voor hoefsmiden? Niels beaamt: 'ik beweer niet dat een hoefsmid belangrijker is dan een dierenarts, al ben ik er wel van overtuigd dat een goede hoefsmid problemen kan vermijden. Goed beslagen is preventief heel belangrijk. Hier komen

sporadisch paarden toe waarvan ik onmiddellijk voel dat ze slecht of verkeerd beslagen zijn. Niet na één keer, maar als Tim twee keer langsgelopen is, voel ik vaak een heel ander paard. Het is simpel, de hoeven zijn de fundering van een paard. Dan weet je hoe belangrijk het is. Nu ik er bij stilsta, ik heb al een excuus als er een balk valt in de wereldbeker van Verona. Dan is dat Tim zijn schuld, hij was die dag te veel afgeleid (lacht). 'Ik zei je vanmorgen toch dat het altijd aan de hoefsmid ligt', lacht Tim. Iemand moet het gedaan hebben!

Kijken voor en na

17.30h

We zijn weer een uur verder, voor twee paarden. Van een profstal naar een hobbestal. Het maakt niets uit voor Tim. Is het daarom dat hij geen namen kent, maar enkel voeten? Tim lacht: 'zo is het helemaal, ik probeer elke voet zo goed mogelijk te behandelen, ongeacht wat die voeten moeten doen.' Wat de ganse dag opvalt, is dat Tim bij het nagelen altijd één nagel opnieuw er uit haalt en opnieuw slaat. 'Nu je maar attent op maakt, het kan zo maar eens zijn dat het een tic nerveux is.' Steffie springt regionaal en

is trots dat ze in Mechelen de Cavalor Cup mag rijden. Steffie is 27 en huisvest een zevental paarden. Heeft zij bij de aankoop gekeken naar de voeten? Niet echt zo blijkt: 'ik heb ze wel medisch laten screenen voor de aankoop, al heb ik vooral gekeken naar hoe de paarden sprongen, zonder aandacht te besteden aan de hoeven. Als ze goed springen, is de rest bijzaak.' Hallo Tim, dat heb je gelukkig niet gehoord. Wat? Dat jij bijzaak bent! 'Ik ken mijn plaats.' Ja maar, als ik een nieuw paard heb, vraag ik wel aan Tim wat hij van de voeten vindt. Tim: 'dan is het wel te laat hé!' Steffie is eerlijk: 'ik kijk niet

naar de stand en de voeten, omdat ik er te weinig kennis van heb.'

Het is 18.30h en zijn drie paarden later. Tim is bijna thuis, al heeft hij nog twee klanten. In Merchtem en Dendermonde, waar een paard een ijzer afgetrapt heeft. We zijn thuis rond 22.30h.

Steffie volgt het op de voet

Catherine de Buyl
WORLDWIDE HORSE
INSURANCE
LLOYD'S Insurance Company SA

WERELD LEADER
IN VERZEKERING
VOOR SPORTPAARDEN

- > ALLE STERFTE RISICO'S MET TERUGBETALING VAN 100% VAN DE VERZEKERDE WAARDE
- > AUTOMATISCH OVERNAME VAN HOSPITALISATIEKOSTEN TEN GEVOLGE VAN KOLIEK
- > DEKKING TRANSPORT OVER DE HELE WERELD
- > EUTHANASIE OM HUMANITAIRE REDEN
- > HOSPITALISATIEVERZEKERING TEN GEVOLGE VAN ZIEKTE EN/OF ONGEVAL

WENST U EEN VRIJBLIJVENDE OFFERTE ?
NEEM CONTACT OP MET ONS :
WWW.DEBUYLINSURANCE.COM

CATHERINE DE BUYL INSURANCE SA,
APPROVED COVERHOLDER AT
LLOYD'S INSURANCE COMPANY SA